

نام و نام خانوادگی :		بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ قم		تاریخ آزمون : ۱۴۰۴/۰۳/۱۳ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه نام دبیر: خانم‌ها حجه‌الاسلامی و گوهری نیاز به پاسخنامه ندارد			
سوالات درس: فارسی ۱		دبیرستان غیردولتی دخترانه هدی متوسطه دوم		آزمون نوبت دوم (خردادماه) سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴			
پایه / رشته: دهم/ کلیه رشته‌ها		تعداد صفحه : ۴ تعداد سوال : ۳۳					
تاریخ تصحیح: ۱۴۰۴/۰۳/ نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر: ()							
ردیف	هان‌ای عزیز فصل جوانی به هوش باش / در پی‌ری از تو هیچ نیاید به غیر خواب امام خمینی (ره)						
قلمرو زبانی (۷ نمره)							
۱	از میان گروه کلمات زیر یک واژه انتخاب کنید که با واژه (افسر) مترادف نباشد. «سر و موی او از در افسر است» (تاج- کلاه پادشاهی- دیهیم- خیال)						
۲	معنی واژه (لئیم) در جمله « او در مقابل لئیمی، کریمی کرد. » چیست؟						
۳	معنی واژه «شرافت» با کدام واژه در عبارت زیر مترادف است؟ الهی! به حرمت آن صفت که تو چنانی، دریاب که می توانی.						
۴	مترادف واژه « ورطه » در عبارت «خواست کزان، ورطه قدم در کشد» در کدام گزینه نیامده است؟ الف) گرداب ب) مهلکه ج) گودال د) سختی						
۵	در شعر زیر نادرستی های املائی را بیابید و درست آنها را بنویسید. مرگت چنان زندگی را به صُخره گرفت / و آن را بی قُدر کرد/ که مردنی چنان قِبْطه بزرگ زندگانی شد						
۶	در کدام گزینه املائی همه واژه ها صحیح است؟ الف) شادی و طرب- قربان و صدقه- راهب مسیحی ب) پلاس مندرت- طراران زرنگ- حاذق و ماهر ج) استعداد فیاض- جلیغه های نجات- کبکان و غوکان د) تاس و طشت- مألوف و صمیمی- مقریان قرآن						
۷	واژه های درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دید یکی (بهر- بحر) خروشنده ای ب) از یال و (غارب- قارب) به زیر آمد. ج) بتازد به نیرنگ تو (توسن- توصلن) من د) کتابش به دست رهبر معظم (تقریض- تقریظ) شد.						
۸	در همه گزینه ها منادا بدون نشانه آمده است به جز گزینه ، الف) خدای من، این نامه را پدر با دستان مهربانش نوشته است. ب) دلا، معاش چنان کن که گربلغزد پای ج) ناتانائیل، هر آفریده ای نشانه خداوند است. د) سیمین، به نظرم حال پیرمرد خوب نیست						
۹	کاربرد « را » در مصرع (هدیه ها می داد هر درویش را) در کدام گزینه دیده می شود؟ الف) کار پاکان را قیاس از خود مگیر ب) تا بیابد نطق مرغ خویش را ج) سپهبد عنان اژدها را سپرد د) چو سهراب را دید گردآفرید						
۱۰	در کدام عبارت حرف (و) میاوند به کار رفته است؟ الف) زنگ نقاشی دلخواه و روان بود و صاد آدمی افتاده و صاف بود. ب) آدم در نقشه اش نبود و بهتر که نبود در پیچ و تاب عرفانی اسلیمی آدم چه کاره بود؟! ج) ...						
۱۱	در شعر «درختان را دوست می دارم/ که به احترام تو قیام کرده اند/ و آب را / که مهر مادر توست » الف) در مصرع سوم، بخش حذف شده ای وجود دارد، نوع قرینه آن را بنویسید. ب) زمان فعل مشخص شده را کامل بنویسید.						

۱۲	در بیت «چو آمد خروشان به تنگ اندرش / بجنبید و برداشت خود از سرش» الف) متمم در این بیت از ویژگی ای برخوردار است؟ ب) «چو» را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید.	۰/۵
۱۳	در بیت زیر جمله پایه (هسته) و جمله پیرو (وابسته) را نشان دهید. اگر یک دست تو نیز هدیه راه خدا شود، باز هم با آن دست دیگر به جبهه ها می شتابی.	۰/۵
۱۴	در عبارت «تا باشد که ما را دَمَکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم» الف) (ک) در «دَمَک» چه معنایی دارد؟ ب) کدام واژه در عبارت امروزه دچار تحوّل معنایی شده است؟ معنای قدیم آن را بنویسید.	۰/۷۵
۱۵	در عبارت زیر نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. «تا سال ششم با خسرو هم کلاس بودم. بیشتر نمره هایش بیست بود. وقتی معلم خسرو را پای تخته صدا می کرد دفترچه من را برمی داشت و صفحه سفیدی را باز می کرد و ارتجالاً انشایی می ساخت.»	۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۶	هر کدام از نویسندگان زیر، صاحب کدام اثر درون کمانک هستند؟ الف) احمد بن محمد بن زید طوسی (سیاست نامه - تفسیر سوره یوسف «ع») ب) جلال آل احمد (ارزیابی شتابزده - اتاق آبی)	۰/۵
۱۷	نویسندگان آثار «جوامع الحکایات و لوامع الروایات» و «مائده های زمینی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ الف) آندره ژید - معصومه آباد ب) محمد عوفی - آندره ژید پ) محمد عوفی - عبدالحسین وجدانی ت) محمد بن منور - معصومه آباد	۰/۵
۱۸	با توجه به واژه های زیر بیت را مرتب و بازنویسی کنید. جان پرور - خطّه - از - تابناک - پدرام - خاک - و - این - نغز - زین - پاک	۰/۵
۱۹	کدام یک از مصرع های زیر، به ترتیب کامل کننده ابیات هستند؟ الف) که اینان ز آب و گل دیگرند ب) خدنگی گران بر دل دشمن اند الف) زکس جز خداوندشان بیم نیست - خروشان و جوشان به کردار موج ب) نگهبان دین، حافظ کشورند - بد اندیش را آتش خرمن اند ج) به فرهنگشان حرف تسلیم نیست - شما را چو باور به یزدان بود د) هژیران جنگ آور روز کین - از این مرز فرخنده مردخیز	۰/۵
۲۰	در بیت زیر، عبارت مشخص شده، کنایه از چیست؟ «کشانی بخندید و خیره بماند عنان را گران کرد و او را بخواند»	۰/۲۵
۲۱	در کدام بیت آرایه (جناس) دیده می شود؟ نوع آن را بنویسید. الف) از قیاسش خنده آمد خلق را / کاو چو خود پنداشت صاحب دلق را ب) طوطی اندر گفت آمد در زمان / بانگ بر درویش زد که: ای! فلان	۰/۵

۰/۷۵	آرایه های مربوط به بخش های مشخص شده را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) ای مسافر دیرین بر روی <u>خار</u> و درد (استعاره- تشبیه) ب) ما را <u>سر</u> باغ و بوستان نیست (جناس-مجاز) ج) گفتم که <u>بوی</u> زلفت گمراه عالمم کرد (استعاره-ایهام)	۲۲															
۱/۵	موارد قسمت «الف» را به آرایه های مناسب در قسمت «ب» متصل کنید.(یک مورد در بخش «ب» اضافه است)	۲۳															
	<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>الف)در بهشت هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.</td><td>۱- جناس</td></tr><tr><td>ب)رحم نیاورد و آن چنان او را می کوفت که «پولاد کوبند آهنگران»</td><td>۲ حسن تعلیل</td></tr><tr><td>پ)خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان، همی برگذشت.</td><td>۳- سجع</td></tr><tr><td>ت) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم/ تا سختی کمان شما نیز بگذرد</td><td>۴- تشبیه</td></tr><tr><td>ث)جز تو کسی نمانده است/ که در زندگی ما، نخل و عنب و تاکستان بکارد.</td><td>۵-اغراق</td></tr><tr><td>ج)چو سرو از راستی برزد علم را / ندید اندر جهان تاراج غم را</td><td>۶-تضمین</td></tr><tr><td></td><td>۷- مراعات نظیر</td></tr></table>		الف	ب	الف)در بهشت هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.	۱- جناس	ب)رحم نیاورد و آن چنان او را می کوفت که «پولاد کوبند آهنگران»	۲ حسن تعلیل	پ)خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان، همی برگذشت.	۳- سجع	ت) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم/ تا سختی کمان شما نیز بگذرد	۴- تشبیه	ث)جز تو کسی نمانده است/ که در زندگی ما، نخل و عنب و تاکستان بکارد.	۵-اغراق	ج)چو سرو از راستی برزد علم را / ندید اندر جهان تاراج غم را	۶-تضمین	
الف	ب																
الف)در بهشت هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.	۱- جناس																
ب)رحم نیاورد و آن چنان او را می کوفت که «پولاد کوبند آهنگران»	۲ حسن تعلیل																
پ)خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان، همی برگذشت.	۳- سجع																
ت) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم/ تا سختی کمان شما نیز بگذرد	۴- تشبیه																
ث)جز تو کسی نمانده است/ که در زندگی ما، نخل و عنب و تاکستان بکارد.	۵-اغراق																
ج)چو سرو از راستی برزد علم را / ندید اندر جهان تاراج غم را	۶-تضمین																
	۷- مراعات نظیر																
قلمرو فکری (۸ نمره)																	
۰/۲۵	آیه « كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ » با کدام بیت، ارتباط معانی دارد؟ الف) ای تو رَمه سَپرده به چوپان گرگ طبع ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام ○ این گرگی شبان شما نیز بگذرد ○ بر حلق و بردهان شما نیز بگذرد	۲۴															
۰/۲۵	بیت زیر کدام ویژگی حماسه را نشان می دهد.(قهرمانی-ملی-حوادث خارق العاده) زنی بود برسان گُردی سوار / همیشه به جنگ اندرون نامدار	۲۵															
۰/۵	مفهوم بیت «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار» براهمیت داشتن و بی اهمیتی به تأکید دارد.	۲۶															
۰/۵	با توجه به عبارت های زیر درست و نادرست را انتخاب کنید. الف) هُجیر در نبرد با رستم ، شکست خورد و کشته شد . ب) در بیت «زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت/ ناچار کاروان شما نیز بگذرد» منظور از کاروانسرا «دنیا» است. ○ درست ○ نادرست ○ درست ○ نادرست	۲۷															
۰/۵	در عبارت : «معلم پای تخته رفت. گفت: خرگوشی می کشم تا بکشید. شاگردی از ته کلاس بانگ زد: «اسب!» از درناسازی صدا برداشت: «چرا اسب؟! به درد شما نمی خورد؛ حیوان مشکلی است.» پی بردیم راه دست خودش هم نیست و این بار اتاق از جا کنده شد، «اسب اسب!» که معلم فریاد کشید: ساکت! صاد هرگز جانوری جز از پهلوی نکشید،اسب از پهلوی، اسبی خود را به کمال نشان می داد.» الف) چرا معلّم از کشیدن اسب امتناع می کرد؟ ب) چرا صاد حیوانات را از پهلوی رسم می کرد؟	۲۸															
۰/۵	چه مفهوم مشترکی بین عبارت «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند.» با بیت «چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست» وجود دارد؟	۲۹															

۰/۵	۳۰	«ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند.» الف) کدام سرزمین مورد خطاب شاعر است؟ ب) مقصود شاعر از مصراع های دوم و سوم چیست؟				
۱	۳۱	مفهوم مناسب ستون «الف» را از ستون «ب» انتخاب کنید. (یک مورد در ستون «ب» اضافه است)				
		<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>الف) درمعرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد. ب) به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار. ج) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من د) چو در وقت بهار آیی پدیدار / حقیقت پرده برداری ز رخسار</td><td>۱- دورویی و ریاکاری ۲- محرم راز بودن عاشق ۳- وجود خداوند در پدیده ها ۴- به یاد خدا بودن ۵- یگانه پرستی</td></tr></table>	الف	ب	الف) درمعرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد. ب) به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار. ج) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من د) چو در وقت بهار آیی پدیدار / حقیقت پرده برداری ز رخسار	۱- دورویی و ریاکاری ۲- محرم راز بودن عاشق ۳- وجود خداوند در پدیده ها ۴- به یاد خدا بودن ۵- یگانه پرستی
الف	ب					
الف) درمعرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد. ب) به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار. ج) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من د) چو در وقت بهار آیی پدیدار / حقیقت پرده برداری ز رخسار	۱- دورویی و ریاکاری ۲- محرم راز بودن عاشق ۳- وجود خداوند در پدیده ها ۴- به یاد خدا بودن ۵- یگانه پرستی					
۴	۳۲	معنی ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) چون بگشایم ز سر مو، شکن / ماه ببیند رخ خود را به من ب) چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد ج) بر آهیخت رهام گرز گران / غمی شد ز پیکار دست سران د) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر می پرورد دامن من				
۴	۳۳	معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. ب) ای فرزند، حلالیت نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه سازی که همه قبیله من عالمان دین بودند. ج) پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از حُسن سیرت او داد، نه از حُسن صورت او. د) نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت.				
۲۰		پیامبر اکرم (ص): مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ أَنْ يُعْتَقَ اللَّهُ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ خداوند در هیچ روزی به اندازه روز عرفه، بندگان را از آتش دوزخ نمی رهاند. پاینده باشید.				

محل مهر مدرسه	تاریخ آزمون : ۱۴۰۴/۰۳/۱۳	 بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ قم دبیرستان غیردولتی دخترانه هدی متوسطه دوم آزمون نوبت دوم (خردادماه) سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳	نام و نام خانوادگی :
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		سوالات درس :فارسی ۱
	نام دبیر : خانم		پایه / رشته: کلیه دهمی ها
	نیاز به پاسخنامه ندارد	تعداد سوال : تعداد صفحه :	

بارم	ردیف
قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۰/۲۵	۱ خیال
۰/۲۵	۲ پست - فرومایه
۰/۲۵	۳ حرمت
۰/۲۵	۴ (د) سختی
۰/۵	۵ صخره: سخره قبطه: غبطه
۰/۵	۶ الف) شادی و طرب- قربان و صدقه-راهب مسیحی
۱	۷ الف) بحر ب) غارب ج) توسن د) تقریظ
۰/۲۵	۸ ب) دلا، معاش چنان کن که گربلغزد پای
۰/۲۵	۹ ج) سپهد عنان ازدها را سپرد
۰/۲۵	۱۰ ب) پیچ و تاب
۰/۵	۱۱ الف) آب را دوست دارم: قرینه لفظی ب) ماضی نقلی
۰/۵	۱۲ الف) متمم با دو حرف اضافه آمده است. ب) «چو» به معنای وقتی-حرف ربط وابسته ساز
۰/۵	۱۳ اگر یک دست تو نیز هدیه راه خدا شود، باز هم با آن دست دیگر به جبهه ها می شتابی. وابسته (پیرو) هسته (پایه)
۰/۷۵	۱۴ الف) «دمک» زمان کوتاه ب) شوخ - به معنای چرک- آلودگی
۱	۱۵ هم کلاس: مسند نمره هایش: مضاف الیه خسرو: مفعول سفیدی: صفت
قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۰/۵	۱۶ الف) احمدبن محمدبن زید طوسی: تفسیر سوره یوسف «ع» ب) جلال آل احمد: ارزیابی شتابزده
۰/۵	۱۷ ب) محمد عوفی - آندره ژید
۰/۵	۱۸ از این خطّه نغز پدram پاک / و زین خاک جان پرور تابناک
۰/۵	۱۹ ب) نگهبان دین، حافظ کشورند - بد اندیش را آتش خرمن اند
۰/۲۵	۲۰ عنان را گران کرد: توقف کردن
۰/۵	۲۱ الف) خلق / دلق: جناس نا همسان (ناقص)
۰/۷۵	۲۲ الف) خار: استعاره ب) سر: مجاز ج) بوی: ایهام

۲۳	الف) سجع ب) تضمین پ) اغراق ت) تشبیه ث) مراعات نظیر ج) حسن تعلیل	۱/۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۲۴	ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / برحلق و بردهان شما نیز بگذرد	۰/۲۵
۲۵	قهرمانی	۰/۲۵
۲۶	سیرت و باطن زیبا - ظاهر و صورت زیبا	۰/۵
۲۷	الف) نادرست ب) درست	۰/۵
۲۸	الف) چون مهارت کافی نداشت ب) زیرا طراحی از پهلوی کاملتر است و زیبایی خود را نشان می دهد.	۰/۵
۲۹	بیانگر عاقبت همنشینی با دوستان بد و اعتماد نابجا به آنها را نشان می دهد	۰/۵
۳۰	الف) جنوب لبنان ب) فراوانی نعمت و مقدس بودن آن مکان را نشان می دهد	۰/۵
۳۱	الف) به یاد خدا بودن ب) دورویی و ریاکاری ج) یگانه پرستی د) وجود خداوند در پدیده ها	۱
۳۲	طبق نظر دبیر و توضیحات کلاس	۲
۳۳	طبق نظر دبیر و توضیحات کلاس	۲